

*Berekening van termijnen in verband met de zaterdag,
de zondag en algemeen erkende feestdagen*

(Algemene termijnenwet)

*Aanpassing aan de Algemene termijnenwet
van enige wetten*

(Departement van Justitie)

VOORLOPIG VERSLAG

Nr. 4

(De vroegere stukken zijn gedrukt in de
zitting 1962—1963)

Algemeen

De Commissie voor Justitie, in welke handen de beide onderhavige wetsontwerpen zijn gesteld, heeft de eer daaromtrent het navolgende te rapporteren.

Het leek de commissie het meest praktisch toe, in één verslag beide ontwerpen te behandelen.

Met de strekking van de ontwerpen kan de commissie zich zeer wel verenigen. Het is juist, dat een normaal rechtsverkeer op de vrije zaterdag sterke belemmeringen ondervindt. Een logisch uitvloeisel uit deze ontwikkeling is, dat hiermede bij de toepassing van wettelijke termijnen voortaan rekening zou kunnen worden gehouden. Maar als men in die zin wettelijke voorzieningen treft, dient ook aandacht te worden besteed aan de invloed van zon- en feestdagen, indien deze aan het einde van een termijn optreden.

Het ontwerp voor de aanpassingswet (7113) beperkt zich tot het terrein van het Ministerie van Justitie. Aangezien het in de bedoeling ligt de Algemene termijnenwet op 1 januari 1965 in werking te doen treden, zou de commissie gaarne willen vernemen, of bij andere ministeries evenzeer aandacht aan deze materie wordt geschonken en of daar reeds een begin is gemaakt met het inventariseren van de wettelijke voorschriften, die aanpassing zullen behoeven.

De voorgestelde regeling is beperkt gehouden tot de bij een wet voorziene termijnen, behoudens hetgeen het ontwerp voor de Algemene termijnenwet onder artikel 5 bepaalt met betrekking tot de algemene maatregelen van bestuur; de eerste vier artikelen van dat ontwerp zijn op zulke regelingen van overeenkomstige toepassing, tenzij bij algemene maatregel van bestuur iets anders is bepaald.

De commissie zou aan de bewindsman de vraag willen voorleggen, of met de lagere corporaties overleg is of wordt geopend met betrekking tot een ook in de materie van de regelingen van zodanige corporaties treffen van overeenkomstige voorzieningen.

Vele leden der commissie zouden echter verder willen gaan. Het had hen verbaasd, dat de wetgeving van de lagere corporaties buiten de regeling wordt gehouden. Zij wezen erop, dat hier de deur wordt opengezet voor een divergentie in de toepassing van termijnen, die verschillen met zich zou brengen van provincie tot provincie, van gemeente tot gemeente, enz. Zelfs is het denkbaar, dat hier onderscheid zou ontstaan bij de hantering van termijnen, voorkomende in verschillende ordeningen van (bij voorbeeld) dezelfde provincie. Een dergelijke divergentie kan alleen door middel van een wet worden voorkomen. Vindt de opvatting van de Minister ten opzichte van de regelingen van de lagere corporaties steun in de kringen van deze corporaties? Vooralsnog zagen de hierbedoelde leden in het te dezen ingenomen standpunt van de Minister een gevaar voor de rechtszekerheid op het stuk van de toepassing van van overheidswege vastgestelde termijnen. Deze leden ver-

wezen in dit verband naar het adres van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, dd. 25 september 1963 tot de commissie gericht, waarin onder meer de aandacht wordt gevraagd voor het bepaalde in artikel 183 van de gemeentewet. Daar is bepaald, dat de raad de uren vaststelt, waarop elk bureau van de burgerlijke stand „dagelijks” voor het publiek zal zijn geopend en dat daarbij voor de zondag en de daarmede gelijkgestelde dagen een afzonderlijke regeling moet worden getroffen, ten einde de werkzaamheden van de ambtenaren van de burgerlijke stand op die dagen zoveel mogelijk te beperken. In het adres wordt als opvatting uitgesproken, dat het in de lijn der ontwikkeling ligt om in artikel 183 gemeentewet de bepaling op te nemen, dat in dit verband de zaterdag met de zondag wordt gelijkgesteld. De gemeenteraden, aldus het adres, zullen dan kunnen bepalen, dat de thans geldende zondagsregeling ook op de zaterdag van toepassing is, waardoor de bureaus van de burgerlijke stand voortaan op zaterdag slechts behoeven te worden geopend voor die zaken, waarmede niet tot de eerstvolgende werkdag kan worden gewacht. De leden, hier aan het woord, zouden gaarne willen vernemen welk standpunt de Minister ten aanzien van hun betoog inneemt.

Dezelfde leden vroegen zich terloops af, of in ons wetgevend systeem niet een grotere eenheid van voorgeschreven termijnen en de toepassing daarvan wenselijk is. Door de bestudering van de onderhavige ontwerpen waren zij er weer eens bijzonder bij bepaald, welk een bonte verscheidenheid van termijnen in ons recht wordt aangetroffen.

Ontwerp voor een Algemene termijnenwet (7112)

Naar aanleiding van artikel 3, lid 1, rijst de vraag, of het niet aanbeveling verdient om de Goede Vrijdag, waarvoor de betiteling algemeen erkende feestdag overigens niet juist zou zijn, in de opsomming van dit artikellid op te nemen, omdat het een meer en meer verbreide gewoonte wordt, de normale werkzaamheden op deze dag zoveel doenlijk achterwege te laten of te beperken.

Het tweede lid maakt het mogelijk, dat de Kroon andere dagen gelijkstelt met die, in het eerste lid vermeld. Als voorbeeld noemt de memorie van toelichting de nationale feestdag van de vijfde mei in die jaren, waarin deze als een volledige feestdag wordt aangemerkt. Hoe denkt de Minister in dit verband over de tussen de zon- en feestdagen in liggende werkdagen, zoals deze met name voorkomen in de kersttijd en bij de jaarwisseling en waarop in de praktijk nogal eens wordt vrijgegeven?

De commissie vraagt de aandacht van de Minister voor een opmerking, waartoe het bepaalde in artikel 2 aanleiding heeft gegeven in verband met de geboorteaangifte (F. W. J. de Man in het „Weekblad voor de Ned. Bond van Gemeente-ambtenaren”, nr. 3010, jrg. 60, blz. 326). De geboorteaangifte moet worden gedaan binnen drie dagen na de bevalling. Zou het geen aanbeveling verdienen (aldus de geciteerde beschouwing)

om, zoals het huidige artikel 29 B.W. doet, te bepalen, dat de zaterdag, de zondag en de algemeen erkende feestdagen voor de berekening van de termijn van drie dagen niet worden medegerekend? Het publiek behoudt dan drie dagen voor het doen van de aangifte.

Ontwerp-aanpassingswet (7113)

Het verplaatsen van de huwelijksaankondiging (artikel 107, eerste lid, B.W.) van de zaterdag naar de eerste werkdag van de week wordt in de memorie van toelichting niet nader toegelicht (vgl. artikel I, onder 1, sub b, van het ontwerp). Verdient de in het reeds genoemde adres van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten gegeven suggestie om daarvoor te nemen de laatste werkdag van de week, niet zijnde zaterdag (en dan na sluiting van de bureaus van de burgerlijke stand voor het publiek), niet de voorkeur, gelet op de samenhang met de dag van huwelijksluiting? Het adres wijst erop, dat het wetsontwerp ten gevolge heeft, dat de periode van ondertrouw in vele gevallen wordt verlengd (vgl. te dezen in gelijke zin het „Weekblad voor de Ned. Bond van Gemeente-ambtenaren”, nr. 3010, jrg. 60, blz. 326).

De in artikel I, onder 4 (artikel 88 W.v.S.) gekozen redactie verschilt met die, voorgesteld in datzelfde artikel onder 6 (artikel 136 W.v.Sv.). Een gelijke terminologie lijkt de voorkeur te verdienen.

Aldus vastgesteld 11 december 1963.

WTTEWAALL VAN STOETWEGEN
 VAN DEN HEUVEL
 VAN RIJCKEVORSEL
 STOFFELS-VAN HAAFTEN
 VAN DOORN
 VAN DEN TEMPEL
 VERSTEEG
 MEULINK
 BERKHOUWER
 DAAMS
 BAETEN
 SCHILTHUIS
 KRANENBURG
 CALS
 SLOTEMAKER DE BRUINE.